

Месечни извештај о стању животне средине у граду Крагујевцу

Година 15.

број 12/25

децембар 2025.

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ

за

ДЕЦЕМБАР

2025.

КРАГУЈЕВАЦ У ДЕЦЕМБРУ

5

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА у ДЕЦЕМБРУ 2025. године

10

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ
за децембар 2025. године

14

ИЗВЕШТАЈ О ИСПИТИВАЊУ ПОВРШИНСКИХ ВОДА
за децембар 2025. године

ЕКО ВЕСТИ

16

Пројектом „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“ до унапређења водоводног система Крагујевца

18

Грађани информисани о условима и пријави за суфинансирање мера енергетске санације кућа и станова

19

За суфинансирање мера енергетске ефикасности грађани могу да конкуришу од 24. децембра

20

До краја године биће инсталирано око 900 калориметара

21

Како отпад од воћа постаје вредан ресурс?

22

Биљке отпорне на климатске промене за здравију животну средину

23

Поред „Чика Даче“ засађено 135 садница дрвећа

24

Велики парк богатији за стабла лишћара и четинара

25

Матуранти ће се окупљати око свог дрвета

26

Вртићи постају зеленије оазе: Малишани уче како да чувају природу

27

Како изабрати јелку са бусеном и сачувати је после празника

Извештај за

децембар

2025

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
У ДЕЦЕМБРУ 2025. ГОДИНЕ
СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У децембру 2025. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 125\ \mu g/m^3$.

Максимална измерена вредност била је $11\ \mu g/m^3$, измерена на мерном месту насеље "Пивара" 26.12.2025. године.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 85\ \mu g/m^3$.

Максимално измерена вредност била је $73\ \mu g/m^3$, на мерном месту раскрсница код "медицинске школе" 20.12.2025., док је граница толеранције $40\ \mu g/m^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима у току овог месеца биле су изнад законом дозвољених $GVI\ 50\ \mu g/m^3$.

Максимално измерена вредност била је $79\ \mu g/m^3$, на мерном месту раскрсница "Мала вага" 01.12.2025. године и $79\ \mu g/m^3$ на мерном месту раскрсница код "медицинске школе" 03.12.2025. На локацији раскрсница "Мала Вага" укупно је било током децембра 15 дана са вредностима за чађ изнад законом дозвољене вредности $GVI\ 50\ \mu g/m^3$. На осталим мерним местима било је шест дана прекорачења на локацији центар града "штафета", три дана на локацији насеље Пивара, један дан на локацијма код "медицинске школе" и насеље Аеродром школа "Мирко Јовановић".

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току ДЕЦЕМБРА 2025. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$	SO_2 $\mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	NO_2 $\mu g/m^3$
Чистоћа	3	28	23	7	48	33			
Споменик Штафета	3	37	41	5	65	64		6	
О.Ш. „Мирко Јовановић“	3	32	20	8	55	37		1	
Пивара	4	31	28	11	67	42		3	
О.Ш. "Станислав Сремчевић"	4	24	19	6	49	28			
* ГВИ (гранична вредност имисије)									
Г В И	за SO_2 за 24 часа						125 $\mu g/m^3$		
	за SO_2 за годину дана						50 $\mu g/m^3$		
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана						50 $\mu g/m^3$		
	за NO_2 за 24 часа						85 $\mu g/m^3$		

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

Укупне таложне материје у децембру 2025. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје у децембру нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан). На мерном месту раскрсница "Мала вага", измерена је највећа вредност у децембру 2025. године од 218,15 mg/m²/дан.

Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току ДЕЦЕМБРА 2025. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - „Бриони“	208.78	140.66	68.12
2. Аутобуска станица	210.54	147.20	63.34
3. Медицинска школа	202.94	148.09	54.85
4. Мала Вага	218.15	201.43	16.72
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m ² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у децембру 2025. године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току ДЕЦЕМБРА 2025. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Бриони	<0.10	1.88	<1.00	<0.15
Аутобуска станица	1.88	1.90	61.36	1.34
Медицинска школа	<0.10	2.28	<1.00	<0.15
Мала Вага	<0.10	7.94	11.57	<0.15

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине рm10

Суспендоване честице величине РМ10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.12. - 31.12.2025. године. Суспендоване честице РМ10 у праћеном периоду су прелазиле граничну вредност. Највећа вредност за РМ10 била је **76,7 µg/m³**, измерена 10.12.2025. године (гранична вредност ГВИ 50 µg/m³). У децембру 2025. године укупно је било десет дана са вредностима за суспендоване честице **РМ 10** које су биле више од дозвољених.

Тешки метали у суспендованим честицама за ДЕЦЕМБАР 2025. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама РМ 10)			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	µg/m3	ng/m3	ng/m3	ng/m3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	0.011	2.3	<0.9
Максимална месечна вредност	<0.5	0.017	3.2	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У РМ 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине РМ10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 03.12.2025., 10.12.2025., 19.12. и 29.12.2025. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама РМ10 током мерних дана у децембру 2025. године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица РМ10 за ДЕЦЕМБАР 2025. године

ЛОКАЦИЈА Незнаног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
РМ10	35.4	76.7	10

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЋ – пореклом из саобраћаја

Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за ДЕЦЕМБАР 2025. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЋ		
ГВИ	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	36	73		29	79	1
Мала вага	38	50		52	79	15

ЗАКЉУЧАК

У децембру 2025. године, на основу резултата имисиониох мерења, може се закључити да квалитет ваздуха није био задовољавајући, и да посматрајући појединачне параметре аерозагађења издваја се загађење чађу (раскрсница "Мала вага") са великим бројем дана (15) изнад дозвољене вредности, као и спајање више дана током месеца са вредностима које су биле изнад дозвољене вредности. Десет дана су биле повишене вредности PM10 на мерној локацији насеља Аеродром. Овакав квалитет ваздуха пре свега у насељу око раскрснице "Мала вага" и на локацији Аеродром могао је штетно да утиче на осетљиве популације грађана приликом дужег боравка на тој локацији.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова)..

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за ДЕЦЕМБАР 2025. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у ДЕЦЕМБРУ 2025. године спроведено је у Крагујевцу дана 03.12. и 04.12.2025. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО		Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.	Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попословног типа.	Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простира све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.	Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Здецембар Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објекат централне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објекат у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објекат у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожные болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Здецембар Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30m од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30m је угоститељски објекат, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 m до 1,5 m од површине терена, на удаљености најмање 3,5 m од зидова објекта. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

АКУСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУКЕ

ВРЕМЕНСКА	ФРЕКВЕНЦИЈСКА
Непроменљива бука:	Широкопојасна бука:
Променљива бука:	Ускопојасна бука:
Испрекидана бука:	Са истакнутим тоном:
Импулсна бука:	Са нискофреквентним садржајем:
Током мерења, промена нивоа буке „споро“, је показала колебање веће од 5dBA, па је стога бука променљива.	Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.

МЕРНО МЕСТО 1		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	67.1		67	65
	13.00 - 16.00	67.5		68	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	62.1		62	65
НОЋ	23.00 - 02.00	60.1		60	55
	03.00 - 06.00	56.1		56	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	70.7		71	65
	13.00 -16.00	68.0		68	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	68.0		68	65
НОЋ	23.00 - 02.00	63.0		63	55
	03.00 - 06.00	61.4		61	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	57.5		58	50
	13.00 -16.00	59.6		60	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	53.5		54	50
НОЋ	23.00 - 02.00	55.2		55	40
	03.00 - 06.00	53.0		53	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	58.8		59	50
	13.00 -16.00	59.1		59	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	46.1		46	50
НОЋ	23.00 - 02.00	45.9		46	45
	03.00 - 06.00	46.1		46	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	50.6		51	50
	13.00 -16.00	51.4		51	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	49.9		50	50
НОЋ	23.00 - 02.00	49.6		50	40
	03.00 - 06.00	48.0		48	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	49.7		50	50
	13.00 -16.00	50.9		51	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	58.0		58	50
НОЋ	23.00 - 02.00	47.6		48	40
	03.00 - 06.00	49.9		50	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустриска зона, обданиште "Чуперак" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустриска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр.4.–насеље "Аеродром"– посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

ИЗВЕШТАЈ О ИСПИТИВАЊУ ПОВРШИНСКИХ ВОДА

МЕРНО МЕСТО бр. 1

Испитивање сирове површинске воде – вода из реке Лепенице, је извршено 23. децембра 2025. године, на потезу реке Лепенице, после излаза из града, на локацији одвајања аутопута ка индустријској зони иза фирме "SENA - EURO-HEAT", и то се ради микробиолошко и хемијско испитивање.

На основу добијених вредности испитиваних параметара, узорак површинске воде у физичко - хемијском погледу према члану 4 и 5 Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник Републике Србије", бр. 50/2012), узорак је усаглашен са захтевима прописаним у Уредби, па анализирани узорак, низводно од Крагујевца припада V класи површинских вода.

МЕРНО МЕСТО бр. 2

Испитивање сирове површинске воде – вода из реке Лепенице, је извршено 23. децембра 2025. године, на потезу пре уласка у град, на локацији насеље Корићани, у улици Милоша Марковића, (100 m узводно од мостића), и то се ради микробиолошко и хемијско испитивање.

На основу добијених вредности испитиваних параметара, узорак површинске воде у физичко - хемијском погледу према члану 4 и 5 Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник Републике Србије", бр. 50/2012), узорак је усаглашен са захтевима прописаним у Уредби, па анализирани узорак, узводно од Крагујевца припада V класи површинских вода.

КГЕКОВЕСТИ
ДЕЦЕМБАР
2025.

Пројектом „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“ до унапређења водоводног система Крагујевца

Град Крагујевац једна је од пет пилот локалних самоуправа у Србији које учествују у пројекту „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“, у оквиру кога је одржан иницијални пројектни састанак и званично започете пројектне активности.

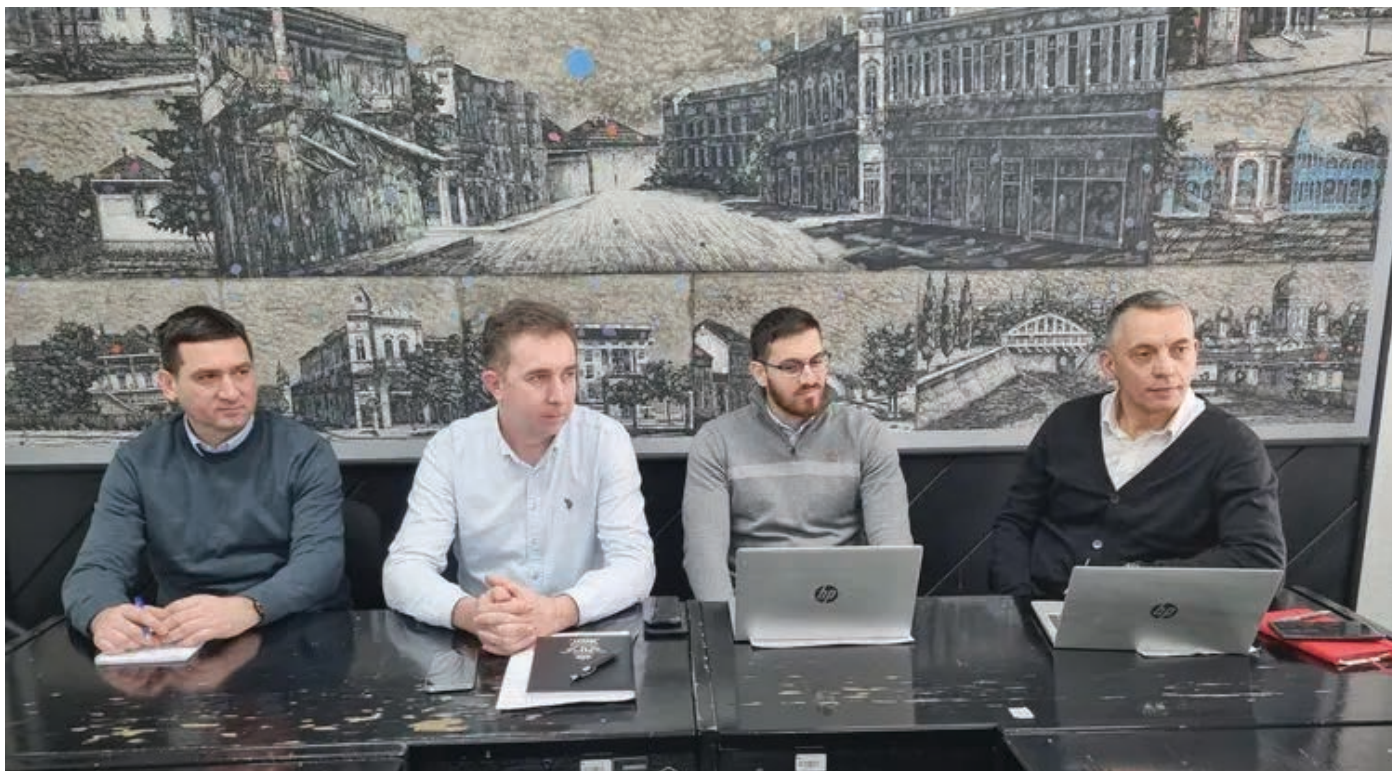
Реч је о пројекту који има за циљ унапређење комуналних услуга, јачање капацитета локалних самоуправа и побољшање квалитета живота грађана кроз примену савремених дигиталних и паметних решења.

- НАЛЕД и Град Крагујевац остварују изузетну сарадњу кроз велики број програма и пројеката усмерених на унапређење процеса рада и квалитета живота грађана, истакао је Стефанос Јокић, пројектни менаџер у НАЛЕД-у. Уз подршку НАЛЕД-а, пројекат „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“ спровode ГИЗ и компаније Intercom Телеком и Telegroup. Циљ данашњег састанка је одржавање иницијалног пројектног састанка којим започињемо реализацију пројектних активности, рекао је Јокић, нагласивши да ће се у Крагујевцу пилотирати паметно решење у области

водовода, односно паметна инфраструктура за унапређење рада водоводног система. Пројекат ће се реализовати до септембра 2027. године, са циљем оснаживања капацитета локалних самоуправа у Србији за развој и примену „Smart City“ концепта, као и унапређења комуналних услуга и подизања квалитета живота грађана. Поред Крагујевца, у пројекту учествују и општине Рашка, Врњачка Бања, Велико Градиште и град Пирот, где ће, поред „Паметног водовода“, бити имплементирана и решења за соларне пуњаче за електрична возила, паметно управљање зеленим површинама и паметни паркинг, рекао је Јокић.

- Наредна фаза пројекта је реализација конкретних активности на терену- најавио је пројектни менаџер у ГИЗ-у, Зоран Јаковљев и навео да ће се у наредном периоду радити на изradi Плана дигиталне трансформације и развоју концепта паметног града. **Овај процес подразумева јачање капацитета локалних самоуправа, унапређење пружања електронских и дигиталних услуга грађанима и привреди, али и увођење дигиталних решења, као што је систем за паметни мониторинг потрошње воде. Коришћењем савремених технологија и сензора омогућава се доношење одлука на основу**

реалних података са терена, рекао је Јаковљев. Према његовим речима, пројекат се реализује у оквиру Програма развојног партнерства са приватним сектором Савезног министарства за економску сарадњу и развој Немачке, које финансира до 50 % укупне вредности пројекта, уз значајну подршку приватних компанија - Intercom Telecom донира софтверску лиценцу за платформу на којој се прикупљају и анализирају подаци, док компанија Telegroup, поред донације софтверске лиценце, пружа и стручну подршку градовима кроз обуке за коришћење напредних технологија.

О значају пројекта за водоводни систем нашег града говорио је Горан Гавриловић, координатор производње и дистрибуције воде у ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац, нагласивши да ће ново паметно решење донети вишеструке бенефите.

-Опрема коју добијамо намењена је за комплетан Моравски систем и омогући ће прецизно праћење целокупне производње и дистрибуције воде, као и потрошње електричне енергије. Систем ће обезбедити тачне податке о количинама воде које се испоручују са изворишта Брзан

и које стижу до града, што ће омогућити боље управљање и смањење губитака у водоводној мрежи- рекао је Гавриловић. **Пројекат представља и наставак ревитализације изворишта Брзан, где су већ обновљена три бунара, док се у наредном периоду планира и ревитализација преосталих бунара. Очекујемо да опрема стигне у првој половини наредне године, након чега ће бити имплементирана и пуштена у рад, чиме ће се додатно унапредити стабилност и квалитет водоснабдевања грађана** закључио је Гавриловић.

Грађани информисани о условима и пријави за суфинансирање мера енергетске санације кућа и станова

YouTube

На Инфо дану посвећеном Јавном позиву за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији града Крагујевца за 2025. годину, заинтересовани грађани и извођачи радова су могли да се информишу о условима Јавног позива, начину пријаве и мерама које се суфинансирају.

- Као и ранијих година грађане највише интересује замена столарије, постављање изолације и замена котлова а било је пар заинтересованих и за постављање соларних електрана, рекла је Ана Радојевић, енергетски менаџер града Крагујевца. Документација је слична као и ранијих година - попуњен пријавни образац који ће грађани моћи да узму на кружном шалтеру у згради Управе града или са сајта Града, рачун за електричну енергију који би требало да буде просечно

већи од 80 kWh на месечном нивоу, фотокопирана или очитана лична карта и предрачун који добијају од фирме која ће изводити радове- објашњава она. Јавни позив ће бити расписан крајем следеће недеље. За прикупљање документације, заинтересовани грађани ће имати десет дана, а до краја децембра ће моћи да прикупљену документацију предају служби. Јавни позив ће бити отворен највише 45 дана, односно до утрошка средстава а за друштвено рањиве категорије биће отворен свих 45 дана истиче Радојевић.

Према њеним речима субвенција за замену столарије је нижа у односу на прошлу годину и износи до 150 хиљада динара за станове и 170 хиљада динара за куће. У зависности да ли је котао на гас или пелет субвенција је до 100 хиљада динара, док су за топлотне пумпе преко 300 хиљада динара осим ако је реч о инвертер климама, за које је мањи износ субвенције. За соларне панеле је повећана субвенција и уместо 420, ове године износ максималне субвенције је 440 хиљада динара.

Циљ пројекта „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане“, који спроводи Град Крагујевац са Министарством рударства и енергетике, је примена мера енергетске ефикасности које доприносе смањењу трошкова за енергију, повећању комфора у домаћинствима и заштити животне средине.

За суфинансирање мера енергетске ефикасности грађани могу да конкуришу од 24. децембра

YouTube

За суфинансирање мера енергетске ефикасности грађани могу да конкуришу од 24. децембра. Конкурс ће трајати до 23. јануара 2026. године или до утрoшка средстава.

Конкурс ће трајати до 23. јануара 2026. године или до утрoшка средстава. За суфинансирање мера енергетске ефикасности грађани ће моћи да конкуришу од 24. децембра 2025. године.

Грађани од 10. децембра могу преузети и прикупити потребну документацију за пријаву и добити све неопходне информације.

Као и до сада могуће је конкурисати за мере замене столарије, уградњу котлова, замену или уградњу нове инсталације грејања, соларних колектора, топлотних пумпи, постављање термичке изолације, израда техничке документације.

За суфинансирање мера енергетске ефикасности у Крагујевцу ове године је одређено 70 милиона динара.

Крајњи рок за пријем пријава социјално рањивих категорија је 45 дана од дана објављивања овог позива. Конкурсна документација и све информације о јавном позиву се могу преузети на сајту града Крагујевца.

Из Градске управе за развој и инвестиције подсећају да на конкурс могу да се пријаве само власници објеката који су легализовани, имају употребну дозволу или су уписани у земљишне књиге.

До краја године биће инсталирано око 900 калориметара

Од октобра када је почела грејна сезона до сада, крагујевачка топлана је евидентирала око стотину пријављених хаварија.

YouTube

У Енергетици кажу да, до сада, није било већих кварова на мрежи, а проблеми до којих је долазило су се решавали у најкраћем року.

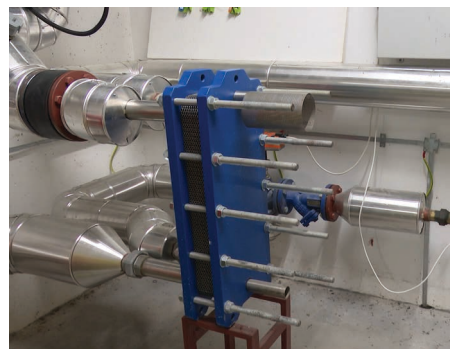
До краја године биће замењено укупно око 900 калориметара у објектима индивидуалног и заједничког становања. Урађен је план преласка из категорије паушала у категорију активан потрошач.

У Енергетици кажу да постоји могућност да се и код старијих зграда уграде делитељи топлоте и термовентили

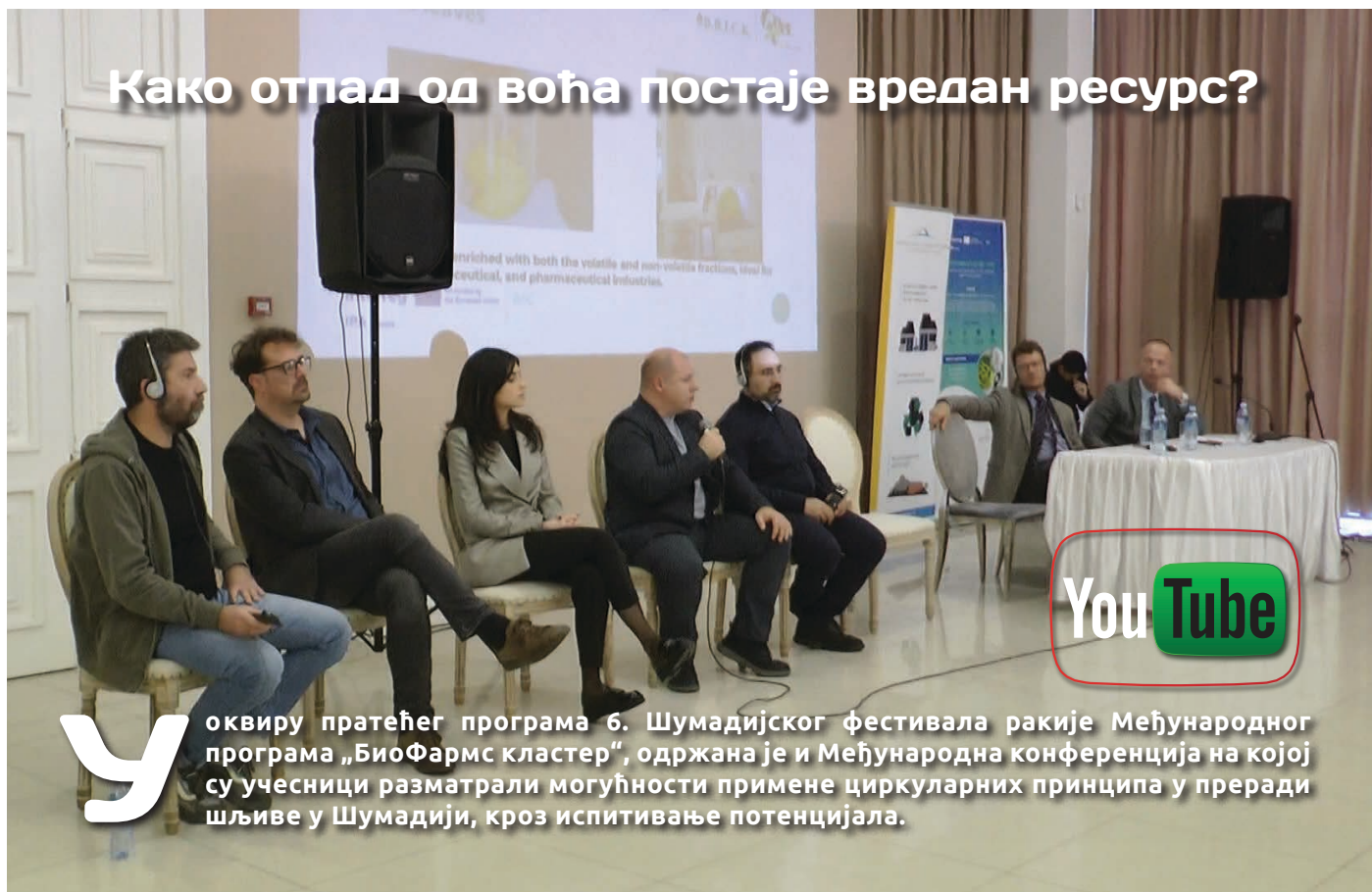
са регулационом главом, како би потрошачи могли да контролишу потрошњу топлотне енергије и тако смање своје рачуне.

Прошле године је око 32 одсто обрачуна било преко мерача калориметра, а ове године тај проценат је подигнут на 55 одсто оних који су из категорије паушал прешли у категорију активан потрошач.

У плану је да до краја 2026. године, сви потрошачи из категорије паушала пређу у категорију активан потрошач.

Како отпад од воћа постаје вредан ресурс?

У оквиру пратећег програма 6. Шумадијског фестивала ракије Међународног програма „БиоФармс кластер“, одржана је и Међународна конференција на којој су учесници разматрали могућности примене циркуларних принципа у преради шљиве у Шумадији, кроз испитивање потенцијала.

Одржана је и панел дискусија на тему „Стабилна, одржива и конкурентна производња: Како унапредити традиционалне ланце вредности?“

БиоФармс кластер је међународни пројекат који повезује седам земаља у региону и који се бави испитивањем како се нус производи и отпад који настају у преради воћа, као и самоникло лековито биље, могу претворити у нове, корисне састојке за прехранбени и биофармацеутски сектор.

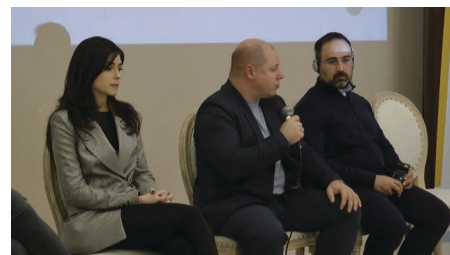
Представљен је и италијански концепт „Од плода до дрвета“ где се на поморанци приказује како се сваки део воћа може искористити.

Повезују се наука, произвођачи, развоје институције и индустрија.

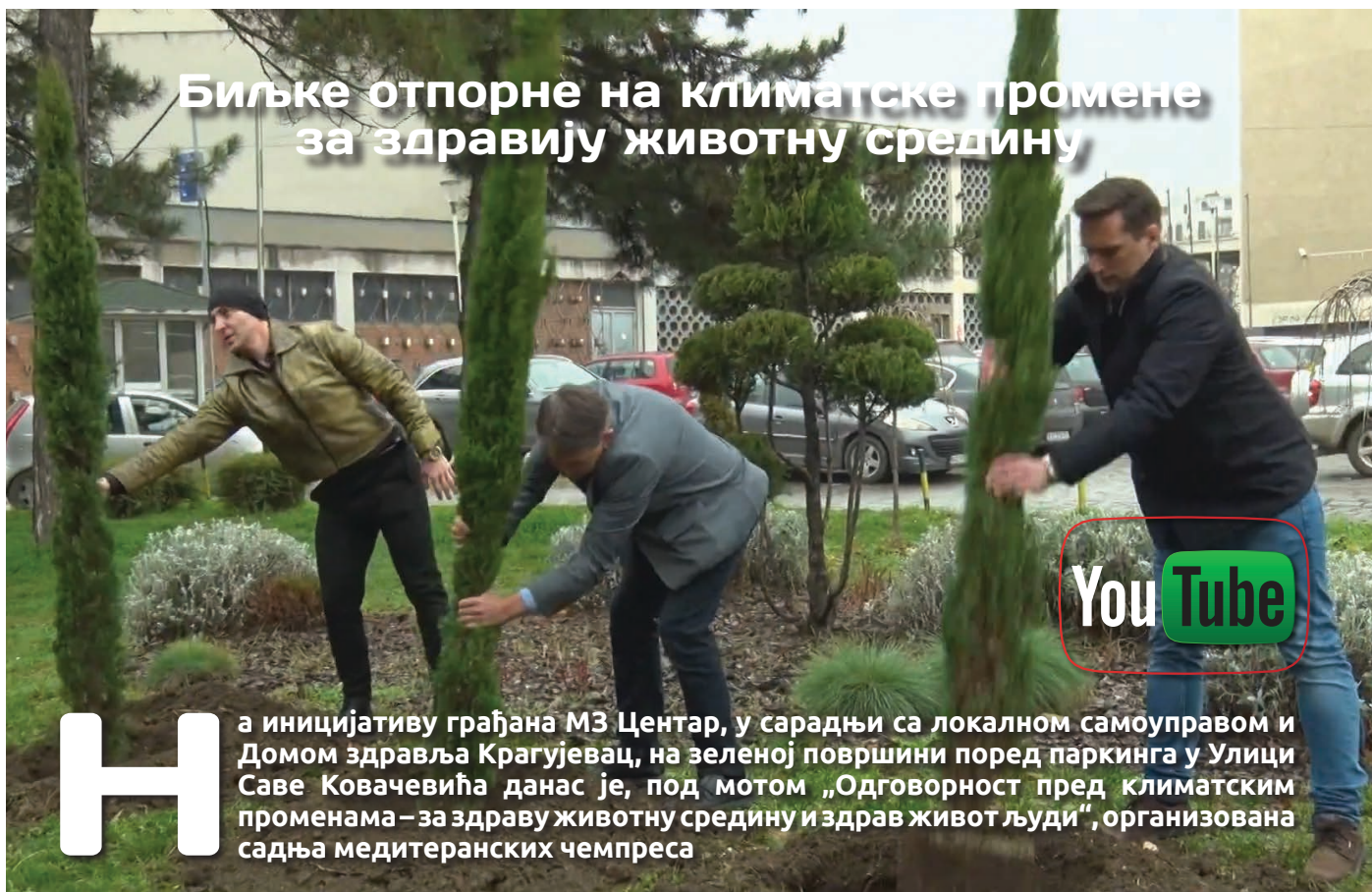
Говорило се и о улози науке у традиционалној индустрији, потенцијалима нус производа, доприносу младих технолога, али и италијанским искуствима у потпуној искоришћености воћа.

Циљ је да се развоју практични модели циркуларне економије и технолошке процесе који малим и средњим предузећима омогућавају да уводе иновације и то постепено и без великог ризика.

Организатор ове Међународне конференције у Крагујевцу била је Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља.

Биљке отпорне на климатске промене за здравију животну средину

На иницијативу грађана МЗ Центар, у сарадњи са локалном самоуправом и Домом здравља Крагујевац, на зеленој површини поред паркинга у Улици Саве Ковачевића данас је, под мотом „Одговорност пред климатским променама – за здраву животну средину и здрав живот људи“, организована садња медитеранских чемпреса

Иницијатива има за циљ да допринесе јачању градског екосистема садњом стабала отпорних на климатске промене, која својим карактеристикама доприносе ублажавању ефеката стаклене баште и обезбеђују значајну биомасу и кисеоник за нашу заједницу.

Садњи је у име Града Крагујевца присуствовао Стефан Јовановић, члан Градског већа за комуналне делатности, подсетивши да је медитерански чемпрес био неизоставни део римских алеја, као и да је врло заступљен на Хиландару.

- Град се из године у годину убрзано развија и садња дрвећа један је од начина да укажемо на значај очувања и унапређења животне средине. Медитерански чемпрес је дрво изузетно отпорно на климатске промене и за грађане представља драгуљ који обезбеђује здравије животну околину. Данашња садња није само симболична, већ и покушај да утичемо на свест о заштити животне средине, биљкама отпорним на климатске промене и подстакнемо здраве стилове живота- казао је Јовановић.

- Што је више дрвећа, бољи је квалитет ваздуха, здравија животна околина, а то директно утиче и на здравље свих грађана. Зато се Дом здравља придружио овој иницијативи- истакао је др Василије Антић, директор Дома здравља Крагујевац, *да заједно са грађанима промовишемо здравље и здраву животну средину. Када имамо доста дрвећа, нагласио је он, смањујемо ризик од респираторних и кардиоваскуларних обољења.*

У

оквиру пројекта Стазе природе који је Град Крагујевац, у партнерству са удружењем „Први Први на скали“, започео у мају ове године, данас је у околини стадиона „Чика Дача“ засађено 135 садница.

YouTube

Садњи је у име Града присуствовао Стефан Никезић, члан Градског већа за унапређење и заштиту животне средине.

- Данас завршавамо са пројектом који смо реализовали у оквиру програма „ПРО – Локално управљање за људе и природу“, који заједнички спроводе агенције Уједињених нација у Србији – УНОПС, УНИЦЕФ, УНФПА и УНЕП у сарадњи са Владом Републике Србије и уз финансијску подршку Владе Швајцарске. По овом пројекту добили смо 135 садница за садњу на територији нашег града. Одабрали смо локацију око стадиона „Чика Дача“ у жељи да зелени појас Великог парка продужимо према Музеју „21. октобар“, рекао је Никезић.

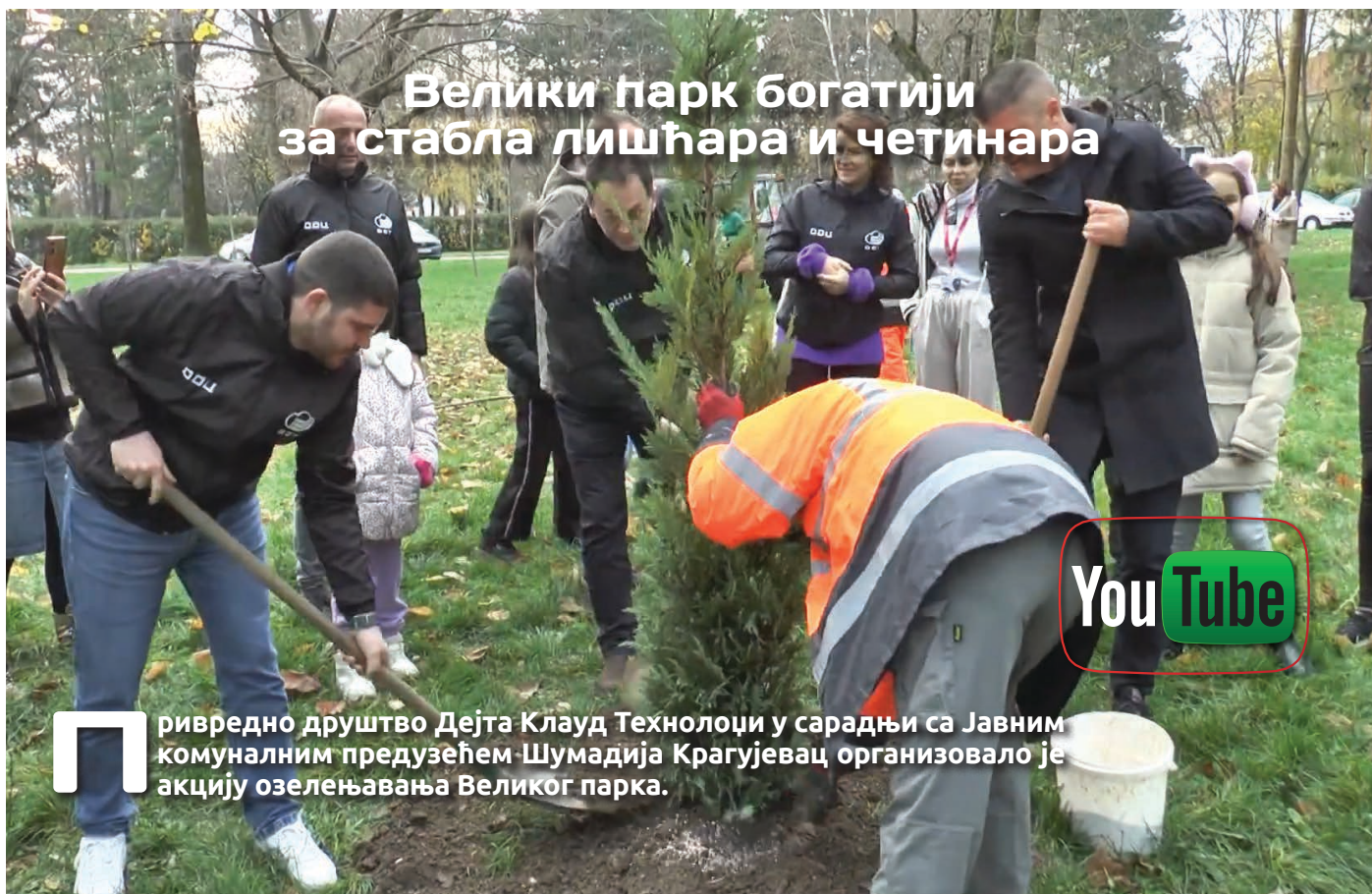
Он је навео да ће бити засађени сребрнолисни јавор, бели јасен, црни бор, атласки кедар, бреза, јапанска трешња и копривић, нагласивши да у акцији садње учествују и ученици основних школа „Јован Поповић“ и „Трећи крагујевачки батаљон“. На овај начин деца ће бити у додиру са природом, боље је упознати и више водити рачуна о животној средини. Тако ћемо заједно стварати лепше окружење у којем живимо, а на овом месту добићемо лепу зелену оазу у којој ће моћи да уживају суграђани свих узраста, истакао је Никезић.

-Циљ пројекта је да укаже на значај садње дрвећа за унапређење квалитета животне средине, истакао је заступник удружења „Први Први на скали“, Дејан Милошевић. Објаснивши да је у остваривању циља ово удружење било задужено за координацију неколико догађаја, он је навео да су са ученицима основних школа „Јован Поповић“ и „Трећи крагујевачки батаљон“ и децом предшколске установе „Врабац“ организовали три радионице, док су у сарадњи са ПМФ одржана два предавања, једно о садницама које су данас посађене, а друго о утицају садње на квалитет ваздуха. Предавањима су присуствовали и ученици основних школа и то је био један од видова да преко њих, њихових наставника и шире заједнице утичемо на јавност, правећи промотивне спотове, казао је Милошевић.

Велики парк богатији за стабла лишћара и четинара

Привредно друштво Дејта Клауд Технологи у сарадњи са Јавним комуналним предузећем Шумадија Крагујевац организовало је акцију озелењавања Великог парка.

Велики парк у Крагујевцу постао је богатији за стабла лишћара и четинара која су запослени у привредном друштву Дејта Клауд Технологи, у оквиру акције "Врати дух природи – посади дрво", посадили у партнерству са Јавним комуналним предузећем Шумадија.

Град Крагујевац ову акцију спроводи од 2022. године, ради унапређења квалитета ваздуха, обнављања природних биљних

ресурса и подизања нивоа јавног здравља.

Дејта Клауд Технологи од свог оснивања негује принцип одрживог развоја.

Дејта Клауд Технологи посебну пажњу поклања друштвеној одговорности и у складу са тим организује и учествује у кампањама које имају за циљ очување животне средине, али и подизање свести запослених о томе колико је значајно озелењавање града.

Матуранти ће се окупљати око свог дрвета

М

Матуранти Прве крагујевачке гимназије, ученици одељења IV-2, на иницијативу разредног старешине Гордане Вучковић, посадили су дрво у школском дворишту.

Идеја је да се, након завршетка школовања, на овом месту окупљају на сваких пет година.

По узору на стари српски обичај окупљања народа око записа, односно светог, обележеног стабла, професорка Прве крагујевачке гимназије Гордана Вучковић дошла је на идеју да својим ученицима предложи да у дворишту школе посаде дрво.

Ученици IV-2 са задовољством су прихватили иницијативу разредне.

Прикупили су новац за куповину земље и саднице и уз подршку пријатеља из једног расадника и професора биологије, који су препоручили дрво за садњу, реализовали ову идеју.

Одељење IV-2 чини 30 ученика друштвено-језичког смера. Они су се обавезали да до краја школовања брину о свом дрвету, а потом ће ту обавезу пренети новим генерацијама.

Ову иницијативу је подржало и руководство Прве крагујевачке гимназије, које је одобрило садњу у школском дворишту.

Вртићи постају зеленије оазе: Малишани уче како да чувају природу

YouTube

У оквиру пројекта „Судимо у корист природе“ коју организује Стручно струковна организација судија града Крагујевца посађено је неколико садница у дворишту вртића „Лептирић“ које функционише у склопу Предшколске установе „Нада Наумовић“.

Циљ акције је унапређење животне средине и едукација најмлађих о значају природе.

Овом садњом се завршава комплетна акција планирана за ову годину у предшколским установама.

Посађено је 20 стабала у предшколским установама „Нада Наумовић“ и „Ђурђевдан“.

У вртићу „Лептирић“ засађено је седам садница платана, бора и јапанске трешње.

Простор на коме су засађене саднице предвиђен је за креативне игре и полигоне које ће осмислити стручни тим установе на коме ће се малишани дружити и свакодневно уживати.

Ове године у оквиру овог програма, посађено је више од 1000 садница на територији града.

Захваљујући овој еколошкој кампањи, вртиће ће красити више зеленила, али и више знања, свести и љубави према природи.

Како изабрати јелку са бусеном и сачувати је после празника

Нова година се ближи, а многи бирају савршену јелку која ће унети празнични дух у њихов дом.

YouTube

Многе породице се одлучују за природне јелке са бусеном које након празника могу да се посаде и дуго трају.

Стручњаци препоручују грађанима да купују јелке са бусеном, како би их након новогодишњих и божићних празника вратили природи.

Приликом куповине треба обратити пажњу на стање бусена и корена. Јелку, након куповине, не би требало излагати директној топлоти, како би, након празника, могла да буде враћена у природу.

Док борави у дому, јелку треба редовно заливати и ставити у већу саксију, како би била стабилнија.

Након празника јелка са бусеном се може посадити на неком одређеном месту, где ће расти годинама и подсећати на лепе празничне тренутке.

Куповином јелке са бусеном празнична традиција постаје еколошки прихватљива, а деца и одрасли могу уживати у дуготрајној лепоти природне јелке и зеленила које траје и након празника.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу) је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Начелнк управе : Снежана Петровић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

www.kragujevac.ls.gov.rs

Драгана Мркаљ
дипломирани биолог - еколог, саветник

КГ ЕКО билтен 12/25
за децембар 2025.
изашао је 15. 02. 2026. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић, Зорица Савић Ранковић
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац